

Доповідь Краснокутської В.Г.

майстра виробничого навчання

Томаківського професійного аграрного ліцею.

Виховна діяльність майстра виробничого навчання.

Він – учитель, батько й матір

Провідну роль у вихованні та навчанні учнів ПТНЗ належить майстрові виробничого навчання. Саме він поєднує в собі функції викладача, вихователя і наставника, вирішує основні завдання підготовки робітників, формує у своїх учнів знання та навички з обраної професії. Він впливає на них особистою поведінкою, способом життя, своїми моральними якостями. Його інтелект, культуру поведінки, професійну майстерність і громадську активність учні сприймають як своєрідний еталон.

Ось чому діяльності майстра виробничого навчання, зокрема формуванню ним ціннісних орієнтацій учнів, приділяється особлива увага у педагогічній теорії і практиці.

Високоякісна, чітка і довершена робота майстра, звичайно, захоплює учнів, пробуджує в них інтерес та бажання оволодіти навичками професії. Нерідко саме професійна діяльність майстра стає тим вирішальним фактором, на якому ґрунтується ставлення учнів не лише до обраної професії, а й до праці загалом.

Початковий етап формування професійної майстерності збігається, як правило, з періодом навчання майбутнього спеціаліста в ПТНЗ.

Успішне педагогічне керівництво вихованням майбутніх робітників передбачає поєднання зовнішніх і внутрішніх стимулів.

Зовнішні стимули – це вимоги, які виходять від майстра і спонукають учнів до певних дій. До цих стимулів належать також умови й обставини, в яких відбувається педагогічний процес.

Внутрішні стимули виходять від самих учнів, вони містять, зокрема, реакцію вихованців на поради й вказівки майстра. Коли зовнішні вимоги приймаються учнем і стають його внутрішніми вимогами до себе, тоді застосовані майстром засоби і методи виховання стають ефективнішими.

В своїй роботі майстер виробничого навчання повинен використовувати такі акценти виховної роботи:

- Виховання в учнів любові й поваги до праці як першої життєвої потреби пов'язане з такою організацією навчального процесу , яка забезпечує свідоме засвоєння учнями знань, формування в них міцних навичок, розвиток пізнавальних здібностей, вироблення навичок самоосвіти.
- Велике виховне значення має проведення зборів самими учнями, на обговоренні яких слід виносити питання про навчання групи за певний час, стан успішності та дисципліни учнів, питання підготовки до екзаменів тощо.
- Важливе завдання полягає в тому, щоб систематично навчати учнів усього нового, передового, що впроваджується в виробництво.
- Виховна робота майстра має спрямовуватися на розвиток в учнів свідомого ставлення до навчання, прагнення до підвищення рівня своїх знань, удосконалення навичок, оволодіння передовими методами праці.

Важливою умовою ефективності виховних зусиль майстра є його особистий приклад, ділова кваліфікація, глибоке знання справи, суворі вимогливість до себе, доброзичливе ставлення до учнів, тактовність.

Таким чином, виховний вплив майстра має бути тактовним, ненав'язливим , без однозначності в оцінці тих чи інших вчинків. Вільний розвиток особистості може здійснюватися за умови, коли учень не відчуває на собі виховного тиску. Виховний процес у навчальній групі потрібно будувати педагогічно, грамотно, щоб усі учасники бажали наслідувати норми та правила поведінки старших, виявили непримиренність до негативних вчинків інших. Отже, виховна робота з учнівською групою потребує системи відповідних , усебічно обґрунтованих і правильно організованих заходів. Всі вони різні за змістом, формою, підходом, емоційним забарвленням , повинні мати внутрішній зв'язок, доповнювати й бути спрямованими на розв'язання головного завдання – виховання загальнолюдських якостей та всебічний розвиток особистості учня. По – перше, необхідно разом з учнями здійснювати такі заходи, які б сприяли позитивному регулюванню міжособистісних стосунків; по – друге, систему виховної роботи слід будувати так, щоб моральна спрямованість, зміст виховних заходів мали випереджувальний ефект, щоб вони впливали не лише на задоволення, а й на розвиток пізнавальних, інтелектуальних, духовних, культурних потреб учня. Проводячи виховну роботу з учнями, майстер повинен виявити ініціативу у виборі теми самими учнями, якщо

вони готові. Якщо ні, то проводити додаткову роботу, вивчаючи їхні інтереси, та роз'яснювати значення цікавих творчих справ. У проведенні позаурочних заходів майстер повинен створити атмосферу невимушеного спілкування, емоційно-ділового сприйняття учнями актуальних проблем.

На практиці виховну діяльність я починаю першого вересня з кожним учнем в групі, а свою роботу будую за такими складовими:

1. Знайомство з кожним учнем групи.
2. Вивчаю сімейне положення учнів.
3. Вивчаю захоплення і таланти учнів.
4. Веду розмову з учнями про участь в спортивних та культурних заходах ліцею.
5. Виявляю здібності учнів.
6. Виявляю ініціативних учнів.
7. Веду контроль над виконанням завдань позаурочної роботи.